

női barátságtörténetek

A piros kockás takaró

A piros kockás takarót eredetileg Eörsi Pisti vette nekem New Yorkban, közel a Lower-East Side-i lakhelyünkhöz az Űdvhadseregnél, ha jól emlékszem tíz dollárért, bár lehet, hogy az csak öt volt. Az előző és egyben történelmileg első New York-i takaróm egy kölcsöntakaró volt az első emeleti haszidtól, aki két széket és egy asztalt is biztosított mellé ingyen, bár cserébe el kellett viseljük, hogy naponta egyszer megjelent a listájával a harmadikon és leltározást tartott, és minden alkalommal megfenyegetett minket, hogy ha bármit is eladunk a kölcsönzött cuccokból, akkor tízszeres árat kér értük. . . Én minden alkalommal csodálkozástól kikerekedett szemmel meredtem rá, hogy mégis honnan szedi, hogy eladni készülünk bármit is, és csak nem azt tervezi, hogy esetleg a távollétünkben. . . na, de hagyjuk is, mert még a paranoiásokat is üldözik.

Ekkoriban már nem volt áramunk, Con Edison kikapcsolta, mert nem fizettük a díjat, és éppen ezért gyertyáztunk. John Lennon megölésének éjszakáján nem voltam képes elfűjni a gyertyát elalvás előtt, az meg féldalasan megolvadt és lebukfencezett a polcra. Füstszagra ébredtem, na meg arra, hogy lángokban áll a bőröndöm, minden Magyarországról elszármazott holmimmal egyetemben. Sikoltozó, eszeveszette kalapáló szívvel agyabugyáltam a tüzet, míg sikerült teljesen agyon nem csapnom, és a soha meg nem tapasztalt leplombált vaksötét ránk nem borult, mintha kioltották volna a szemünk világát, akár az orosz kőfaragókét a Rubljov-filmben. A bőröndöm orrfacsaró, megégett műanyagszaga fojtogatott, miközben az önsajnálát keserű könnyeivel áztattam a haszid kölcsönpokrócát, és a száműzött világárvák szipakolásával újra álomba nem sirtam magam. . .

Hajnalba arra ébredtem, hogy valaki hangosan körbeszimatol, türelmetlenül nyikorog és figyelemfelkeltően sóhajtozik, majd mikor megfordultam

a gyermekméretű ágyamban a vécé előtti lukban, a haszid színpadiasan ajvékolva és kezét tördelve megállt fölöttem, és úgy követelte, hogy azonnal adjam vissza neki a pokrócát, mert új ágybérlői jöttek, szüksége van rá.

Természetesen meg se moccantam, görcsösen lehunytam a szemem, és újra alvást színletem egy kis hortyogással megspékelve. Eszem ágában se volt visszaadni a nyomorult pokrócát, mert ez azt jelentette volna, hogy aznap estétől nincs mese, nem húzhatom tovább az dolgot, és Borival kell majd egy ágyban aludnom az ő pokrócába tekeredve, márpedig én senkivel nem tudtam egy ágyban aludni, és éppen ilyen irányú alkalmatlanságomról váltam közismertté a New York-i emigráns körökben. Én ugyanis forgolódtam, rúgkapáltam, gyakran kijártam pisilni, és csikorgattam a fogaimat. Igaz, Bori is csikorgatta, úgyhogy csodáltam is, hogy a csikorgásra nem panaszkodtak a kínai szomszédjaink a vékony sheet-rock mögül, és a nyomortelepi papundecli házuk előtt áruba bocsátott nők sem emeltek kifogást, hogy nem tudják tőlünk nyugodtan élvezni bántalmaztatásukat az éjszakai műszakban. . .

Közben a haszid észrevette a leégett bőröndöm, és komoran bejelentette, hogy beköt nekünk egy kis szabad áramot, mert az áram szabad eltulajdonítása kevésbé kínos ahhoz képest, mintha mondjuk gyertyázással leégetjük a házat. Estére kiderült, hogy tényleg jött két új ágybérlő hozzá, két dél-amerikai prostituált, és hogy valóban nekik kellett a pokróc. Én egész nap nem merem elmenni hazulról, nehogy a haszid elvihesse, de aztán Bori ravaszul megnyugtató, hogy úgysem mer bejönni a lakásba, ha nem vagyunk otthon, mert ő is pont úgy retteg a fekete 13-as számtól, amit a vörösrre festett ajtóra pingáltunk, mint az összes többi épelméjű New York-i. Akkor még nem hittem el igazán, hogy a világ szellemi szabadságban legfejlettebbnek gondolt országában,

**FORGÁCS Zsuzsa
Bruria**
Talált nő
Q. E. D., 1995

„Sterogénol
gyönyör”
„A kis pasi”
„Kipeckelt nő a haj-
nali fényben”
in: *Éjszakai állatkert*
(Antológia a női
szexualitásról)
Kitakart psyché
sorozat 1.
Jonathan Miller,
2005

„Az angyalok
a mélyben do-
hognak”
„Merkuri sárگا”
„Kitekert nyakkal
a füstölt hús felett”
in: *Szomjas oázis*
(Antológia a női
testről)
Kitakart psyché
sorozat 2.
Jaffa, 2007

„Köszönöm, te
drága jóember”
in: *Dzsungel a
szívben*
(Lányok és anyák
antológiája)
Kitakart psyché
sorozat 3.
Jaffa, 2010

„Örvényben maradj
mindig mozdulatlan”
in: *A szív kutyája*
(Lányok és apák
antológiája)
Kitakart psyché
sorozat 4.
Jaffa, 2010

„A maláj adóbevalló
gyémánttűzű szíve”
*Magyar Lettre
Internationale*, 25

„Öt kiló anya-anyag”
*Magyar Lettre
Internationale*, 33

„Arccl Olaszország
felé”
*Magyar Lettre
Internationale*, 47

„A kis pasi”
*Magyar Lettre
Internationale*, 57

„Egy zombi születése”
Magyar Lettre
Internationale, 61

„Örvényben marad
mindig mozdul-
atlanul”
Holmi, 2010. 9.

„Lányok és anyák,
lányok és apák. Két
készülő antológiáról”
„Törődjék apával!”
Magyar Lettre
Internationale, 78

„És még hiszel?”
Magyar Lettre
Internationale, 81

(szerk.)
Éjszakai állatkert
(Antológia a női
szexualitásról)
Jonathan Miller –
Artizánok, 2005

Szomjas oázis
(Antológia a női
testről)
Jaffa, 2007

Dzsungel a szívben
(Lányok és anyák
antológiája)
Jaffa, 2010

A szív kutyája
(Lányok és apák
antológiája)
Jaffa, 2010

Kukorelly Endre

Így ment le. Petrőről

„Aztán egy reggel, hajnaltájjra, szerzett / a nagy Uristen
egy kicsinyke férget, / mely a töknek tövét megrágtá volna
/ és tette hogy indája lekonyulna, / levele megpörögve
kunkorodna / s az egész tök elaszva szomorodna.”
Babits Mihály

„Horgodra tűztél, uram. / Huszonhat éve / kunkorodok,
tekergek / csábosan, mégsem / feszült ki a zsinór.
/ Nyilvánvaló, / hogy a folyódban nincs hal. / Ha
mégis remélsz, / válassz más kukacot. / Szép volt
/ kiválasztottnak lenni. / De most már szeretnék /
száritkozni, mászkálni a napon.”
Petri György

*Tömegével csinálták róla a legmodorosabb fotókat,
alkoboltól fölszántott arc, sokatmondóan néz ki
a képből, többnyire hu-baszki-de-
költő-vagyok pózban. Nem tudom, mennyire
érdekelte ez, mármint a költő vagyok,
mit érdekelne stb., biztos érdekelte, hiúság*

*nélkül nem megy, ha fényképeznek, nem
tudsz normális pofát vágni. Igyekszel normális
pofákat vágni, és pont az igekezettől
lesz olyan, amilyen, rémes művészi. Láttam
az interneten egy régebbi képet róla,
bézs zakó, nyakkendő, szemüveg, felolvas, olyan,*

*mint egy kikupált, elegáns bajléktalan. 1991
decemberében New Yorkban játsztunk együtt mint
költők. Jó volt. A felolvasóest előtt
Baránszky László lakán találkoztunk, Petri józan
volt, mogorva, nem szól semmit, Baránszky
belenyomott két viszkít, attól nagyon föléledt,*

*nagyon barátságossá vált, nagyon sokat kezdett
beszélni, jókat mondott, nem a Baránszky,
mert ő mindig nagyon barátságos volt
és nagyon sokat beszélt, banem Petri,
no és akkor ráivott két sört,
attól azonnal túlfutott egy sávon – mondatni:*

*napsütötte –, szétcsúszott, beszédképtelenné vált, így ment
le az est, iszonyú kínos volt,
de jó, kínosan jó. Egyszer udvariasságból
elhozta a könyvét a Szondyba, de
nem talált otthon. Ez 1986-ban történt.
Adtam neki egy példányt a második*

*kötetemből, örült neki. És sajnálkozott, hogy
nincs nála a könyve – de hát
miért lett volna nála a könyve?
Másnap elhozta. Hólabda a kézben. Nem
voltam otthon, nem volt megbeszélve. A
címet tudta, a telefonszámomat nem. Borítékba*

*tette, bedobta a levélszekrénybe. Ezt valahogy
akkor túlzásnak gondoltam. Most úgy gondolom.
Van, amikor az előzékenység nem eltilozható.
Sokáig nem hallottam róla. A nevét
sem hallottam addig. Később hallottam róla,
de nem olvastam. Egyszer valakivel elkeveredtem*

*Köszeg Ferenc lakására, ahol az Örökhétfő
című könyvét mutatták be. 1981-ben, a
Felszab környékén. 50 forintért meg lehetett
vásárolni. Megvásároltam. Beszélgettünk egy kicsit. Hogy
majd legközelebb mutassam meg neki a
verseimet. Megmutatta, hol van a véce.*

tényleg nincsenek 13-as számú házak, és még a 13. emeletet is kiiktatták az épületekből. A takaró védelmében még az is megfordult a fejemben, hogy a sarki spanyol bodegába, az esti paradicsomos tésztakonzervemért, a haszid pokrócába tekeredve megyek le, de aztán Bori újfent megnyugatott, hogy a haszid pont ilyenkor megy a Yeshivába, a helyi zsidó iskolába, az egyik nála dekkoló prosti gyerekéért, akit örökbefogadott, úgyhogy nincs vészhelyzet.

Persze Bori hazudott. Mire visszaértem a paradicsomos, húsgombóc konzervvel, a kölcsönpokrócomnak hűlt helyét találtam. Bori épp egy második papagájt festett Kadhafi életnagyságú portréjára, csak ez most a változatos kedvéért az ezredes bal vállán álldigált és a bal fülébe suttogott valamit.

– Hogyhogy beengeded a haszidot? – kérdeztem a felháborodástól fuldokolva. Nem engedtem be – mondta Bori –, bejött az magától. Miért, neki van kulcsa? – kérdeztem gúnyosan. Kulcsunk persze még nekünk se volt, mindketten elvesztettük, és a zárat annyiszor feszítettük már fel, hogy csak hálni járt belé a lélek, és erőteljesen fityegett az egész szerkezet. Pont ezért reméltük, hogy a fekete 13-as szám a pirosra festett ajtón mindenkit távol tart kis vagyontárgyainktól. És ez így is volt, senki a közelünkbe se jött, semmink el nem tűnt soha, még ha napokat töltöttünk is távol, egészen aznapig, John Lennon megölésének másnapjára. Akkor viszont feljött a haszid a pokrócért, mert kifigyelte, hogy épp megyek a bodegába, és állítólag alaposan megköpdöste a piros ajtófélfát, mormogott valami védőimát saját magára, majd huss, az ágyamnál termett, és szó nélkül kivágtatott az ajtón a pokróccal.

Bajban voltam, nagy bajban. Bori külön lakásban akart lakni, de egy ágyban akart aludni éjszakánként velem, mert így szokta meg gyerekkorában a három tesójával az egy helyiséges konyhalakásban, amiben született és felnőtt Szombathelyen. Ő attól tudta magát biztonságban érezni, ha a nagy behemót testembe fúrhatta magát éjszakánként, ahogy annyi éven át a nővérebe és öccsébe bújt. Én viszont egy lakásban akartam lakni, mert nekem meg a lelkére volt szükségem, a finom, mindentudó kisugárzására, de külön ágyban szerettem volna aludni, hogy kedvemre vergődhessek egyedül. Ő arra hivatkozott, hogy napközben neki szüksége van az intimitásra a festéshez, és ha én ott látatlankodok a 18 négyzetméterünkön, akkor ő nem tudja elkészíteni élete értelmének és szerelmének, Kadhafinak a portrészorozatát, mely elmesélné a kis zöld könyves forradalmár-ezredes földre szállásának és hatalomra kerülésének hiteles történetét, ahogy Gábrriel arkangyal kíséretében naponta megjelenik Bori fejében.

Dühösen bevágtam a paradicsomos húsgombócos tésztakonzervet, és szó nélkül elhúztam a 23. utcába a Squat színházba a Mr. Dead és Mrs. Free előadására, és amikor Halász Petya épp leugrott a katonai dzsipről, hogy betörjön a színpadra az utcáról a kirakatúvegen át, én durcásan az Eörsi Pisti fülébe sügtam, hogy kénytelen leszek a három méteres kirakati óriás baba ölében aludni a meleg gyapjúpelenkája alatt aznap éjjel, mert... de a Pisti ezen a ponton lepiszegett, hogy egyet se aggódjak, amíg őt látom. És lőn, Pisti eltűnt, mint a kámför, majd alig fél órával az előadás vége után újra felbukkant a frissen beszerzett piros kockás takaróval a hóna alatt, amit az éjszaka is nyitva tartó Üdvahdseregénél vásárolt. Hát, ha valamihez értett a Pisti, az bizony a mézes, gyömbéres sült oldalas, a fokhagymás, mentás hordós szalonna, a ribizlis tőpörtyűk, a füstölt marhaszegy, a pirított lenmagos libazsír, a gyulai kolbász, az aszalt szilvás marhanyelv, disznókörmös disznósajt, eszméletvesztést okozó szilvapálinkák és lekvárok, Ginsberg, Kerouac, Majakovszkij és a meleg takarók. Ebben nem lehetett őt überelni.

Diadalmasan tértem haza Borihoz a pokróccal, aki erre savanyú képpel közölte, hogy eddig ugyan nem említette, de már napok óta vár rám egy kis luk a 181-es utcában, Manhattan túlsó felén, az északi csücsökben, ahol fel szabadult egy hely számomra egy óriási Hudson-parti lakásban. Ám miközben telefonálni mentem a sarokra a subway-megállóhoz, hogy megbeszéljem az átköltözésem részleteit, Bori sem maradt rest és betekerte magát a gyönyörű, vadonatúj piros kockás takaróba, majd alvást színlelt. Én persze csapkodtam, kiabáltam, dühöngtem, durcásan átkozódva bepakoltam a leégett bőröndömbe mindent, ami még megmaradt a vackaimból, de titokban, lelkem legmélyén nem tudtam nem csodálni Borit a gyönyörű kockás takaróba tekeredve, miként Hófehérke, Szűz Mária és az összes kisszentek. Igen, tudtam, hogy valójában nekem kellene megfeszítenem őt, ebben a gyönyörű takaróban, amint épp alvást színlel, vagy azért, hogy mégse menjek el, és mellé bújjak, és vele aludjak a takaró alatt, vagy azért, hogy elmenjek, de a takaró nélkül, és naponta visszajárjak ellenőrizni, hogy megvan e még...

(Ez az írás a *Kitakart Psyche* sorozat 5. kötete számára készült hosszabb szöveg részlete)